

KLYY

Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistys r.y.

Tiedote 34 vsk. nro 3 • syyskuu 2014

Luonnonkukkaretkellä ihailtiin metsän kauneutta. Kuva: **Miia Komulainen**

Oululaiset luonnonystävät kävivät Kuopiossa vierailulla (s. 10).

Kuva: **Pekka Tenhunen**

Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistys r.y.

Kuopion museo, Kauppakatu 23, 70100 Kuopio

KLYY:n hallitus:

Puheenjohtaja: Paula Hyvönen, Lakkapolku 2 K, 70280 Kuopio, puh. 040 730 7606, paula.hyvonen@fimnet.fi

Varapuheenjohtaja: Tarja Laatikainen, Ruuskalantie 101, 71800 Siilinjärvi tarja.laatikainen@elisanet.fi, 0400 665 271

Sihteeri: Juha Poutanen, Aapatie 20, 70780 Kuopio, jhptnn757@gmail.com, puh. 050-597 9613

Muut jäsenet:

Helvi Heinonen-Tanski, Sammakkolammentie 1 B 17, 70200 Kuopio, puh. 040-571 8562

Olavi Raatikainen, Tammirannantie 11 A 9, 70910 Vuorela, puh. 040-550 5971

Miia Komulainen, klyy.toimitus@gmail.com, puh. 0400 846 583

Eerikki Rundgren, Kermatie 25 B 6, 70780 Kuopio, puh. 050 326 4816

KLYY:n taloudenhoitaja, jäsenrekisteri ja osoitteenmuutokset :

Pekka Tenhunen, Koivulahdentie 176 B, 71210 Tuusjärvi, puh. 044 289 2220, sähköposti: KLYY@mbnet.fi

KLYY:n tilinumero: FI63 4787 1020 0553 22, HELSFIHH

Jäsenmaksut on esitelty tämän lehden sivulla 23.

KLYY:n kotisivu: www.sll.fi/pohjois-savo/klyy **Facebook:** www.facebook.com/KLYYry

KLYY:n sähköpostilistalla saat sähköpostiisi uusimpia viestejä ajankohtaisista aiheista.

Liittyminen käy helposti: ilmoitit itsesi listalle lähettämällä viestin osoitteeseen

Tarja.Laatikainen@pp.sonera.net. Jos sinulla itselläsi on jotakin listalla tiedotettavaa, lähetät sen osoitteeseen klyy-l@lists.uef.fi (lukuohje:klyy väliviiva älä at lists piste uef piste fi).

Pesä: Kirkkokatu 35, 70100 Kuopio

Pesä toimii KLYY:n ja jaostojen arkistotilana sekä Pohjois-Savon Luonnonsuojelupiiriin toimi-paikkana. Luonnonsuojelupiiriin postit Pesän osoitteeseen!

Pesän päivystysajat: maanantai ja torstai klo 13–17 (ei kesä-elokuussa).

Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiriin aluesihteeri Marja Tenhunen:

Pesän puhelin/faksi (017) 262 3811, sähköposti: pohjois-savo@sll.fi.

KLYY-tiedote

[klyy.toimitus\(at\)gmail.com](mailto:klyy.toimitus(at)gmail.com)

Toimittaja Miia Komulainen, puh. 0400 846 583,

sähköposti: [klyy.toimitus\(at\)gmail.com](mailto:klyy.toimitus(at)gmail.com). Materiaalia otetaan vastaan mieluiten sähköpostitse. **Tiedostomuodot:** tekstit Word (doc, docx), OpenOffice (odt), rtf tai txt, kuvat jpg.

Tiedote jaetaan KLYY:n jäsenille jäsenmaksua vastaan. Vuosittain ilmestyy neljä KLYY-tiedotetta. **Seuraavan tiedotteen dead line 28.10.2014.**

Lehden kuvat ovat Miia Komulaisen ottamia, ellei toisin mainita.

Ilmoitushinnat: 1/1 sivu 100 e, 1/2 sivu 50 e, 1/3 sivu 40 e, 1/4 sivu 25 e. Värillisä 50 e.

Paino: KIRJAPAINO ARSMAT OY, painosmäärä 1500 kpl, ISSN 0780-251X

KLYY:n puheenjohtajalta

Paula Hyvönen

Hyvä Luonnonystävä,

kertooko tänä kesänä koetut äärisäämiöt meille meneillä olevasta muutoksesta vai mahtuuko tämä normaaliin vaihteluun? Haluan taas muistuttaa itseäni ja meitä kaikkia, että maapallo on lainassa lapsiltamme. Minkälaisen Puijon jätämme lapsillemme?

Puijon hoito- ja kehittämissuunnitelmassa valtuusto antoi aika vapaat kädet Puijon metsien hoidolle, ja jo nyt jälki Puijon metsissä hirvittää. Monimuotoisuuden nimissä Puijonsarvessa on tasa-laatuinen puupelto, pienaukkohakkuut ”kevyellä metsänhoidolla” eli motolla ja kaivinkonelaikutuksella ovat myrskyjen seurauksena laajentuneet kerta toisensa jälkeen.

Näiden toimenpiteiden jäljiltä mieleeni tulee Kuhmon taistelutantereet, joilla isäni meitä kuljetti kyllästymiseen saakka lapsena. Maaperä ja aluskasvillisuus on rikottu ja entisessä metsässä on kannot, risut, oksat ja heinikko, seuraavaksi tulevat pusikot ja horsmat eli täysin kävelemätöntä maastoa. Myrskyt tulevat pyytämättä, mutta myrskyvahinkoihin voidaan vaikuttaa - Puijolla vahingot ovat huomattavasti vähäisemmät vanhassa metsässä kuin pienaukoilla, jotka alkavat olla jo melkoisen suuria. Tämän tietää maallikkokin, miksi ei siis metsäammattilaiset.

Nyt menen alueelle, jolla minulla ei ole koulutusta, mutta kylläkin kokemusta. Miksi Puijon metsissä, jotka ensisijaisesti ovat virkistysmetsiä, ei voida valita kevyempiä hakkuu- ja korjuumenetelmiä? Miksi metsän ei anneta uudistua omilla ehdoilla tai vain harvennushakkuilla? Tämän päivän ulkoilijaa, joka joutuu kulkemaan noiden heinittyvien raiskioiden seassa, ei lohduta se, että aika korjaa... Puijon metsään mennään sen ainutlaatuisuuden ja erilaisen kokemuksen vuoksi, jota harvoin talousmetsässä kokee.

Kuopion metsien luontokartoituksen mukaan Metso-kriteerit täyttyviä kohteita oli eniten Puijon virkistysmetsissä. Ovanko Kuopion päättäjät tietoisia, mitä Puijolla tapahtuu, ja miksi Metso-kohteita hävitetään ennen kuin päättäjät ovat saaneet sanoa sanansa Metso-suojelusta, sen soveltamisesta tai laajuudesta?

Jenni Haukion sanoja lainaten ”Arjen kiireiden keskellä on tärkeää oivaltaa, millainen aarreaitta luonto meille on”. Toivottavasti Puijon metsien arvo ymmärretään ennen kuin on liian myöhäistä. Metsässä liikkuminen on suoranaista lääkettä ihmisen psykiselle ja fyysiselle terveydelle, myös lapsillemme, jos niin haluamme.

Syksyn väriloistoa odottaen

Paula

Kuva: Pekka Tenhunen

SÄILYTETÄÄN NEULANIEMI VIRKISTYSKÄYTÖSSÄ

Teksti: Mari Wikholm

Kuopiossa 15.8.2014 julkistetulla kuntalaisaloitteella tarjotaan Neulaniemeä luonto- ja virkistysalueena arvostaville kuntalaisille vaivaton mahdollisuus ilmaista mielipiteensä alueen rakentamissuunnitelmista suoraan **kaupunginvaltuustolle**.

”Neulaniemi on sijainniltaan ja kooltaan ainutlaatuinen virkistysalue Suomessa”, korostaa **Juuso Happonen**, yksi aloitteen vastuuhenkilöistä. ”Mistä muusta yli 100 000 asukkaan kaupungista löytyy näin suuri yhtenäinen metsä kolmen kilometrin päässä keskustasta? Laaja järvimetsäalue tarjoaa monipuolisesti harrastusmahdollisuuksia hiihdosta ja suunnistuksesta sienestykseen ja kalastukseen.”

Lähiluonto ja ulkoilu edistävät tutkitusti hyvinvointia. Neulaniemen erityistä arvoa lisää alueelta löytyvä hiljaisuus. ”Hiljaiset lähivirkistysalueet hupenevat kovaa vauhtia. Jos metsä pilkataan autoteillä, luonnonrauha ja erämaan tuntu katoavat väistämättä”, murehtii neulamäkeläinen KLYYn jäsen **Erkki Kuusisto**. ”Kuopiota saa ja pitää kehittää, mutta ei asukkaiden ja virkistykseen kustannuksella”, tiivistää Neulaniemen mökkiläinen ja Neulamäen asukas **Sirkka Tuomainen**.

Neulaniemi on luontoarvoiltaan tutkitusti erittäin rikas. Maisemiltaan se on jopa monipuolisempi kuin Kuopion edustusmetsänä pidetty Puijon selänne. Niemen sisäosista löytyy jylhiä kalliojyrkänteitä, ikikuusikkoa, korpisoita, helppokulkuisia varvikkoja ja suojaisia metsälampia. Kallaveden lähisaaret ympäröivät kumpuilevia rantanäkymiä. Ulkoilualueena niemi onkin kuopiolaisten rakkaimpia.

Valtuustokäsittelyyn saamiseksi osallistujia tarvitaan paljon (noin 1750), joten nimiä aiotaan kerätä organisoidusti, kaikista keskeisistä kohderyhmistä ja mediahuomiota hyödyntäen. Aloitteen voi allekirjoittaa **verkossa** tai paperilla esimerkiksi **pääkirjaston kahvilassa** tai KLYYn Pesällä.

Kerro aloitteesta ja kerää nimiä Neulaniemen puolesta!

- Verkossa: Jaa kuopiolaisille tutuillesi aloitteen **osoitetta** (ks. alla).
- Paperilla: **Osallistumislomakkeita** (à 10 nimeä) ja esittelytekstit saat alla mainituilta aloitteen vastuuhenkilöiltä.

Lisätietoja: kuntalaisaloite.fi/fi/aloite/943

Juha Happonen, p. 040–508 5845

Erkki Kuusisto, p. 040–841 5665

Sirkka Tuomainen, p. 040–550 2383

Onpa tavoite, outo keinokin – entä mahdollisuudet?

Teksti ja kuva: Erkki Kuusisto

Koska Neulaniemi-aloitteen tavoite ja muoto eivät ole aivan jokapäiväisiä, pieni taustoitus lie paikallaan.

Lähtökohtana oli saada asia valtuuston käsiteltäväksi, jotta kaavoittajan tavoitteista näin voimakkaasti erkaneva aloite voisi vaikuttaa päätöksiin. Tavallinen aloite tyssäisi virkamiehen kirjoittamaan vastineeseen. Valtuustokäsittely sen sijaan herättäisi median huomion ja keskustelua luonto- ja terveysarvoista laajemminkin. Valtuustoon vieminen olisi samalla ponteva viesti vaalein valituille päättäjille siitä, ettei päätöksiä voi seurauksitta runnoa läpi.

Välineeksi valittiin siis kuntalain 28.2 §:n mukainen valtuustokäsittelyyn tähtäävä aloite. Valtuuston on otettava se käsiteltäväkseen 6 kk:n sisällä, jos osallistujina on 2 % kunnan äänioikeutetuista – nykyisellä kuntajaolla noin 1 750 nimeä.

Aloitetta kirjoittamassa oli Neulamäen asukkaita, niemen mökkiläisiä ja aktiivisia luonnonystäviä, mutta aloite on rakennettu kuopiolaisten yhteiseksi tahdonilmaukseksi siten, että jokainen Neulaniemen ystävä voisi aloitteen varauksitta allekirjoittaa.

Vaikka ilmaistu vaatimus on radikaali, se kiteyttää monien mielipiteen, joka halutaan silottelemana viedä valtuuston vastattavaksi. Näyttääkö aloitteen vaatimus epärealistiselta? Kannattaa muistaa, että kaavatoita on aiemminkin hylätty, keskeytetty tai lykätty ja kaavoja jätetty toteuttamatta. Toiseksi, talouden alamäki pakottaa kaupungin joka tapauksessa tarkistamaan tavoitteitaan. Valtuustolla on vapaus toteuttaa aloitetta myös osittain: jokainen virkistyskäyttöön osoitettu lisähehtaari on osavoitto!

Aloitteen osallistujien tahdonilmaus on kuitenkin juuri se, mitä aloitteessa lukee: ”Säilytetään Neulaniemi virkistyskäytössä”.

Puijo liikuttaa –tapahtuma

Teksti ja kuvat: Pekka Tenhunen

Puijo liikuttaa -tapahtuma 31.8. veti väkeä tutustumaan eri järjestöjen esittelypisteisiin ja tapahtumiin. KLYY jaostoineen oli mukana monessa paikassa Puijolla.

Yleisökävelyjä aarnialueelle vetivät **Helvi Heinonen-Tanski** ja **Eerikki Rundgren**. **Risto Ihantolan** ja **Paula Hyvösen** johdattamana kuljettiin Konttilasta Puijonsarven laavulle, missä oli satapäisen yleisön kerännyt luontokirkko seurakunnan järjestämänä. Matkan varrella tutustuttiin Puijon metsänhakkuiden jälkiin.

Lintuyhdistys Kuikan pisteellä riitti vipinää, kun nuoret ja innokkaat pöntön rakentajat tarttuivat vasaraan ja nauloihin oppaanaan **Petri Tabell**.

Niin järjestyi uusi asunto ensi kesäksi kymmenille lintupariskunnille!

Samaan aikaan Kuikan puheenjohtaja **Mikko Pärsinen** vei yleisöä pienille lintukävelyille lähimaastoon.

KLYY:n esittelypisteessä lapset saivat mahdollisuuden pelastaa verkkoon juuttuneen saimaannorpan poikasen magneettiongen avulla.

Yksikin verkkoon kuollut norppa on liikaa!

Saimaannorppia on koko maailmassa vain noin 300, kaikki Suomessa. Meillä on kansallinen vastuu säilyttää saimaannorppa maapallolla.

Minna Kettunen ja **Jarkka Rissanen** esittivät luontohenkisiä lauluja. (kuva)

KLYY:n ja Kuikan rastit olivat Konttilan torpan tunnelmallisessa pihapiirissä. Oppaina ja esittelijöinä olivat **Marja** ja **Pekka Tenhunen** sekä **Paula Hyvönen**.

Pohjois-Savon Sieniseuran ja Kuopion luonnontieteellisen museon sieneneuvontapiste Puijon majalla valmiina ottamaan vastaan päivän yleisöryntäyksen! Tiskin äärellä **Aino Eskelinen**, **Irene Hartikainen** ja **Mari Wikholm**. (kuva alla)

LEHDESTÄ POIMITTUA:

Luonto tekee hyvää

Metsähallitus selvitti neljän luonnonsuojelualan kävijöiden terveystekemuksia. ”Luonto tekee hyvää. Sillä on suuri vaikutus etenkin mielialaan”, tiivistää tutkimuksen tuloksia erikoistutkija **Liisa Kajala** Metsähallituksesta. ”Meillä on unohdettu ilmainen lääke, jolla ei ole sivuvaikutuksia”.

Oulu n yliopiston professori **Raija Korpelainen** toteaa ”Luonnossa liikkuminen on helppoa, edullista ja kaikkien saatavilla. Jo lyhyt piipahdus luonnossa tuottaa hyvinvointia”.

(HS, 28.8.2014)

Logoäänestyksen tulokset

Selvää suosikkia ei löytynyt

Viime lehdessä järjestettiin "neuvoa antava kansanäänestys" KLYY:n logon erilaisista vaihtoehtoista. Esillä oli nykyisen logon lisäksi viisi muuta ehdotusta. Äänet hajautuivat melko tasaisesti kaikille ehdokkaille. Voittajaksi nousi vaihtoehto 5, jossa olivat musta Puijon profiili ja tekstit sinisellä liukuväripohjalla (otsikon vieressä vasemmalla). Myös nykyinen violetti-sininen liukuvärilogo auringon kera sai paljon kannatusta (otsikosta oikealle).

Lieneekö siis tarvetta logon vaihtoon? Se jää KLYY:n hallituksen arvioitavaksi. Reilun kolmenkymmenen äänen saalis ei ole kovin suuri, mutta kuten todettu, "neuvoa antava".

KLYY:n logossa oleva laskeva aurinko jakoi mielipiteitä, joku sanoi suoraan, että ei tykkää siitä, kun taas joku toinen piti sitä kaikkein hienoimpana logon yksityiskohtana. Onko se kuu vai aurinko? Onko se viittaus, että kyseessä on laskevan auringon yhdistys... Ei kait sentään!!

Suuret kiitokset kaikille äänestäjille! Heidän keskuudestaan onnetar valitsi elokuun lopulla suoritetussa arvonnassa kuopiolaisen **Arvo Tuunasen**. Onnea! Hänelle on jo lähetetty palkintona taidekeraamikko **Markku Piipon** perhosaiheinen taulu.

OIKAISU! Kuten KLYY-lehden valppaimmat lukijat ovat huomanneet, edellisessä numerossa esitellyssä Markku Piipon keramiikkataulussa oleva perhonen ei ole keisarinviitta, vaan **ketohopeatäplä**. Toimitus pyytää anteeksi väärää määrittystä!

Kumman ulkoilureitin valitsisit?

Kysymykseen voit vastata KLYY:n Facebook-sivulla: <https://fi-fi.facebook.com/KLYYry>, lähettämällä sähköpostia: [pohjois-savo\(at\)sll.fi](mailto:pohjois-savo(at)sll.fi) tai tekstiviestillä Pekalle numeroon: 044-289 2220.

Kirjoita viestikenttään: ULKOILUREITTI ja kuvan numero (1 tai 2)

JÄTTIPALSAMISTA EROON...

TEKSTI: Paula Hyvönen, KUVAT: Pekka
Tenhunen

Kesällä 2013 aloitetut jättipalsamitalkoot jatkuivat tänä kesänä samoissa kohteissa Päivärannassa, Neulamäessä ja Länsi-Puijolla. Erona viime kesään kaupunki käsitteli trimmerillä Länsi-Puijon tiheimmät esiintymät KLYY:n antamien tietojen perusteella ennen kukintaa. **Wikholmin Marin** käämi paloi jättipalsamien kasvun myötä ja tuloksena oli viikatteen osto. Viikatetta lähes tautisesti heiluttaen Mari ja minä täydensimme trimmerin työtä, joten talkoissa päästiin vähemmällä ja tulos parani viime vuotisesta. Nyt elokuun lopussa uutta jättipalsamia puskee esiin vauhdilla. Sen seurauksena en malta olla painumasta puskiin jättipalsamien perässä. Koirani Netta on ihmeissään, kun osat ovat vaihtuneet puskiin vetämisen suhteen.

Tämän kesän yhdistelmän ”Trimmeri, viikate ja kitkentä” tulokset näkyvät toivottavasti ensi kesänä. Se on varma, että työ ei tällä tehokäsittelylläkään lopu aivan heti. Ensi kesää varten ollaan suunnittelemassa viikateriymien perustamista, jotka iskisivät puskiin ennen kuin jättipalsamit kukkivat. Sitten talkoilla tehtäisiin jälkikitkentää, ehkä kahdesti. Luulisi näin tuloksien alkavan näkyä. Tämä toivottavasti herättäisi lähiasukkaatkin jättipalsameja nujertamaan.

Näissä talkoissa on ollut mukana KLYY:n lisäksi Metsähallitus, Kuopion kaupunki ja asukasyhdistyksiä. Metsähallituksen Etelä-Suomen luontopalvelujen **Maaret Väänänen** organisoii jättiputkitalkoita Halmeojalla, joissa myös on ollut KLYYläisiä mukana.

Otetaan yhteiseksi asiaksi näiden vieraslajien leviämisen estäminen ja hävittäminen. Jos kotisi lähellä tai lenkkipolkujesi varrella on jättipalsamiesiintymiä, merkkää ne karttaan. Voisit pohtia, saisitko kasaan viikateriymän hävittämään näitä kasvustoja. Hyvissä ajoissa ensi keväänä laaditaan kesän 2015 jättipalsamistrategia, johon voisi kuulua viikateriymät, mahdolliset trimmerikäsittelyt ja täydentävät kitkentätalkoot. Voin luvata nautinnollisia hetkiä, kun viikate iskeytyy jättipalsamikasvustoon!

Koristekasvina tuotu jättiputki kannattaa hävittää ennen sen kukintaa. Käsittelyssä tarvitaan suojavarustus, sillä iholle roiskunut kasvineste voi aiheuttaa palorakkulan kaltaista ihottumaa.

KAADETTAVAKSI TUOMITUT

Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistys pahoittelee kaupungin päätöstä kaataa metsälehmäksi Snellmanipuistossa ja Väinölänniemessä. Lehmukset ovat kaadettuinkin luonnon monimuotoisuuden kannalta erittäin arvokkaita, minkä vuoksi KLYY toivoo, etteivät puut päätyisi poltettaviksi.

Lehmuksen runkoa pitkin valuva vesi on ravinteikasta, mikä suosii rungolla kasvavia kääväkkeitä, sammalia ja jäkäliä mutta myös nilviäisiä ja hyönteisiä. Pelkästään lehmukseen erikoistuneita eliölajeja maassamme on useita kymmeniä, joista monet on luokiteltu uhanalaisiksi.

Lehmus onkin tammen ohella arvokkain jalo lehtipuumme. Kuopiossa ei esiinny luontaisesti tammea mutta lehmuksia kylläkin. Lehmuslehtoja on säilynyt kuitenkin vain vähän, minkä vuoksi istutetut puistopuutkin ovat tärkeitä korvaavia elinympäristöjä monille harvinaisille ja uhanalaisille lajeille.

Snellmanipuistossa ja Väinölänniemessä kaadettaviksi tuomitut lehmukset eivät olleet arvokkaita ainoastaan pystyssä. Kaadettuinkin ne voivat tarjota sekä silmäniloa että elinympäristön uhanalaisille lajeille, kun ne jätetään puistoon lahoamaan pystyyn jääneiden lajitoveriensa seuraan.

Kaadettavista puista ainakin osan kannot kannattaa jättää erikorkuisiksi ja siirtää pätkityt rungot sopivaan paikkaan lahoamaan. Kauniisti sammaloituvat järeät rungot ovat kauniita katsella ja niistä saa rakennettua luonnollisia reunoja puistojen käytäville ja kukkapenkkeihin.

Suomen luonnonsuojeluliiton ja Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion laatimassa oppaassa neuvotaan lahopuun hyödyntämistä talousmetsissä, puistoissa ja puutarhoissa. Lahopuupuistoja on toteutettu esimerkiksi Helsingissä missä ne ovat jo näkyvä elementti kaupunkipuistoja.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen laatimassa *Ympäristön tila Pohjois-Savossa 2013* -raportissa yhdeksi huolenaiheeksi nousi lahopuun vähäinen määrä talousmetsissä. Suosimalla lahopuuta niin puistoissa kuin virkistysmetsissäkin Kuopion kaupunki olisi esimerkkinä koko maakunnalle.

OULULAISET KUOPIOSSA

TEKSTI: Marja Tenhunen

Oulun luonnonsuojeluyhdistyksestä (OLSY) oli 9 hengen retkikerho KLYY:n vieraana 9.-10.8. Oululaiset tavattiin lauantaina iltapäivällä hallin kupeella Veljmies-patsaalla, mistä lähdettiin **Paulan, Pekan ja Marjan** opastuksella kävelykierrokselle tutustumaan mm. Pikku-Pietarin torikujaan ja museoihin. Luonnontieteellisessä museossa mammutti herätti erityisen suurta kiinnostusta. Kierros päättyi KLYY:n Pesään, missä nautittiin hellepäivän virkistykseksi mehut sekä jatkettiin matkaa Neulamäki-Vuorilampi -luonnonsuojelualueelle. Maasto seinäkiipeilijöineen oli vierailijoiden mielestä täysin erilaista kuin Oulun tasaisilla merenrannoilla. Neulamäen näkötornilta katseltiin savolaismaisemia ja oululaiset luovuttivat KLYYläisille tuliaislunnaspöntön. Majoittuminen tapahtui Karhonsaaressa, missä samaan aikaan Luonto-Liitto piti kesäleiriään. Rohkein retkikerholainen ui Karhonsalmen poikki saaren rantaan. Iltaa vietettiin saunoen, uiden ja saareen tutustuen. Sunnuntaina retkikerholaiset kävivät vielä Puijolla ennen kotimatkaa.

Kesäkokemuksia Karhonsaaren vesillä

TEKSTI JA KUVAT: Olavi Raatikainen

Edellisessä KLYY-tiedotteessa houkuttelimme jäseniä pienelle vene- ja kanoottiretkelle Karhonsaaren ympäristöön. Meitä kokoontui 28.6. pieni joukko asiasta innostuneita ja kaksi soutuvenettä ja kaksi kanoottia starttasi kesäisessä säässä Karhonsaaren saunan rannasta tavoitteena käydä tutustumassa lähisaarten vesistöön ja jopa uuteen Kallansiltaan.

Ennen Savon Sellua venekunta joutui sadekuuron

yllättämäksi ja rantauduimme Potkun saaren pohjoiselle sivustalle Sellun puoleisessa päässä. Sillä kohdalla onkin sopivasti pieni luonnonsuojelualue. Siinä lähellä on hyvin pieni saari, jonka ympäriltä olen saanut mukavasti kuhia. Jatkoimme matkaa sateen laannuttua mutta vain Pekan mootorilla varustettu venhe saattoi jatkaa kohti uutta siltaa, sillä sateen myötä nousut navakka tuuli esti soutuveneellä ja kanoottiilla etenemisen selän puolelle. Muu joukko päättikin palata ja suunnata takaisin Karhonsaaren kaupungin puoleiselle laavulle, jossa kahviteltaisiin. Olin viimeisenä paluujoukossa inkkari-kanoottilani ja uudelleen alkaneen kesäsateen laantumista odottelin rantahaavan alla, kun oli niin mukavasti sateenvarjoksi siihen kasvanut. Laavulle palatessani vedin perässäni Rapalan Magnum -uistinta (15 cm muikun näköinen). Karhon ja Potkun välisessä salmassa kanoottiin tuli säpinää sillä vieheessä tuntui olevan jotain – ilmeisesti pieni kuha. Kelatessani saalista lähemmäs oli aloitettava kalan väsytyt ja saaliiksi tuliikin 4,1 kg hauki.

Sain sen muutaman kommervengin jälkeen kanoottiin pohjalle ja meloin nopeasti rantaan. Muut hämmästelivät saalistani, jonka fileroin ja fileet hiillostettiin herkkuruuaksi laavun nuotiopaikalla. Eiköhän pyydetä ensi kesänä taas hauki ja laitetaan sekin jakoon.

Haukifileet hiillostettiin nahkapuoli hiilokseen päin ja kypsyminen varmistui kattamalla fileet pihlajan lehvillä. Tuloksena herkullinen *Esox lucius sorbus*, joka oli suolattu merisuolalla ennen hiillostamista.

Yhteystiedot:

Lintuyhdistys Kuikka, c/o Kuopion museo, Kauppakatu 23, 70100 Kuopio
Verkkosivut: www.lintuyhdistyskuikka.net, hallitus@lintuyhdistyskuikka.net
Pj Mikko Pärssinen, 040 9674008, mikko.parssinen123@gmail.com

Liittymiset kotisivuilla tai jäsen sihteeri Sanna Mäkeläinen, 0400 972 037,
jasensihteeri@lintuyhdistyskuikka.net

Jäsenmaksut 2014: varsinaiset jäsenet 25e, nuoret alle 18 v. 13e, perhejäsenet 5e, kannattajajäsenet 120e.

Lintuyhdistys Kuikan tapahtumakalenteri syksy 2014:

21.9. klo 9–12 Syysmuuton seuranta Varkauden Ruokojärven lintutornilla.

Yhteyshenkilönä Liisa Tolvanen, p. 040 586 0790.

21.9. klo 9–12 Syysmuuton seuranta Iisalmessa Itikan pellolla. Lisätietoja Jarmo Yliuomalta, p. 040 721 2618.

28.9. Puutossalmi Open, syysmuuton seuranta lossin aallonmurtajalla klo 9–12. Oppaina Jyrki Uotila p. 0400 712264 ja Riitta Rajala p. 050 3763758.

5.10. Puutossalmi Open, syysmuuton seuranta lossin aallonmurtajalla. Oppaana Mikko Pärssinen, p. 040 967 4008

5.11. Yhdistyksen sääntömääräinen syyskokous klo 18 Kuopion museon kokoushuoneessa. Muu ohjelma vielä avoin.

29.11. Talvipinnaralli (lisätietoja myöhemmin)

Taivaanvuohi. Kuva: Petteri Ovaskainen

VAPAAEHTOINEN TUKIMAKSU

Perinteiseen tapaan lähettämme syyskauden ensimmäisen KLYY-lehden välissä lomakkeen vapaaehtoisen tukimaksun maksamista varten, tällä kertaa painettuna lehden sivulle, josta sen voi halutessaan leikata vaikkapa muistilapuksi.

Moni jäsenistämme on halunnut tukea Kuopion Luonnonystävien toimintaa ylimääräisellä lahjoituksella normaalin jäsenmaksun lisäksi. Viime vuonna lahjoituksia kertyi yli 600 euroa, mistä lausumme kaikille lahjoittajille mitä lämpimimmät kiitokset!

Toivomme tukimaksulomakkeelle jälleen myönteistä vastaanottoa. Maksun suuruus on luonnollisesti jokaisen omassa harkinnassa. Viitenumero on 301.

Kiitos tuestasi!

Saajan tilinumero Mottagarens kontonummer	FI85 4787 1020 0353 32	HELSEFIHH
Saaja Mottagare	KLYY	
Maksaja Betaltare		
Allekirjoitus Underskrift		
Tilitytämät Från konto nr		

TILISIIRTO GIRERING

Vapaaehtoinen tukimaksu

Viitenro Ref.nr	301
Eräpäivä Förf.dag	
	EUR

AALLONMURTAJALTA

TEKSTI JA KUVA: Asta Lähdesmäki

Lintuharrastaja viihtyy siellä, missä on lintuja eikä hyvä lintupaikka aina suinkaan muistuta luontoparatiisia. Kuopion Linnanpellolla asuvana koiranomistajana Maljalammen eli Pappilanlammen seutu, Itkonniemi ja Kelloniemi ovat lähiretkikohteitani ja ovat tarjonneet vuosien mittaan lukuisia lintuyllätyksiä ja elämyksiä alkukesän viitakertuskuorosta pärskyviin syysmyrskyihin. Yhä useammin huomaan suuntaavani Kelloniemen vanhan öljysataman aallonmurtajalle.

Uusittua Saimaan kanavaa juhliittiin 1968 ja sen myötä avautui mahdollisuus öljynkuljetukseen aina Kuopioon saakka. Kelloniemeen rakennettiin ajan suuren viisauden mukaisesti suuri öljyn varastointialue ja satama aallonmurtajineen. Siitä, milloin öljyn laivaus sinne loppui, en ole löytänyt tarkkaa tietoa. Mutta lintupiireihin tultuani olen retkeillyt Kelloniemessä jo liki parikymmentä vuotta.

Niemen kärjessä oli tuolloin vanhaa koivikkoa pikkutikkoineen sekä ruohoista jätömaata monenlaisille pikkulinnuille. Vuosituhannen vaihteessa niemeen kohosi uusi yritysrakennusten alue, vain Sorsasalon puoleinen ranta on säilynyt kapeana lehtona. Aallonmurtajan ankarat kieltotaulut tepsivät aluksi melko hyvin enkä tohtinut sinne mennä.

Vuosien saatossa nimellisten puomien taakse varastoalueen verkkoaidan ja Kelloselän väliin on muodostunut lenkki-polku. Aallonmurtajan kärkeen pääsee portin vieritse keinottelemalla. Viime vuosina siellä on käynyt paljon asiattomiakin retkeilijöitä, jotka ovat tuhonneet sähkökaapit ja -kaapelit. Öljyputket ovat kuitenkin kestäneet, mutta venäläisittäin kirjoitettu kyltti, Kelloniemi, on kadonnut. Maisema on merellisen avara ja vanhan rahtisataman tunnusmerkit tuovat paikkaan sopivaa särmää.

Sääksien kaupunkikoti

Kevättalvella Kelloniemi on minun ja puolisoni iltahiihtojen lähtösatama. Useimmiten suuntaamme kohti Karhonsaarta. Parina talvena olemme saaneet kuunnella siellä lehtopöllön vaikuttavaa huhuilua. Kevään edistyessä jäähän alkaa repeytyä railoja ja niihin saapuvat ensimmäiset harmaalokit ja isokoskelot. Vähitellen vesilintuvalikoima kasvaa ja olen saanut ihailla sulapaikassa lepäileviä uiveloita ja tukkasotkia.

Jäiden hävitessä järvelle tulevat kuikat ja toukokuun puolen välin tienoilla mustalintuja allparvia laskeutuu illan tullen lepäilemään. Äänimaisema on erikoinen: satamaltaan toisella puolella mopopojat revittävä kevään hurmiossa asfaltille ympyröitään ja toisella puolella allit laulavat valittavaa lauluaan.

Rantapensaat ja varastoalueen hieno koivikko tarjoavat lepo- ja pesäpaikkoja monenlaisille pikkulinnuille. Kevään ensimmäisen ja syksyn viimeisen hernekertun tai harmaasiepon näen usein juuri Kelloniemessä. Öljyvarastojen välisellä kentällä on useana vuonna pesinyt meriharakkapari. Niiden ääni ja hauska olemus on jo olennainen osa aluetta.

Kaksi vuotta sitten aallonmurtajan ja Karhonsaaren väliseen pieneen Akka-Kaason saareen alettiin rakentaa mittavaa kesäasuntoa. Sääksipari oli päättänyt, että siinä on sopivan tuuheaa rantamännyn latvus lähellä kaupungin palveluja. Ensimmäisenä vuonna tehtiin pesän perustus ja 2013 siellä varttui jo kaksi poikasta.

Tänä keväänä jännäsimme mieheni kanssa sääksien saapumista ja tulivathan ne. Vuorotellen, kuten niiden tapana on, sillä talvi vietetään erillään kaukana Afrikassa. Halusimme antaa vanhoille tutuille nimet ja ristimme ne Eevaksi ja Martiksi KLYY:n kunniajäsenten, presidenttipari Ahtisaaren mukaan. Nimet sopivat sikäläkin, että Martti näytti suuntaavaan kalaretkiään Jännevirran suuntaan, mahdollisesti Juurusvedelle saakka. Sääksiperheen ruokkiminen on koiraan vastuulla ja naaras keskittyy pesäpuuhiin.

Pariskunta sai tänä kesänä lentoon kaksi, ehkä jopa kolme poikasta. Sääksien elämän seuraaminen livenä kaukoputkella on ollut

koukuttavaa, vähintään kerran viikossa ne on kesällä nähtävä.

Pendelöintiä järven yli

On ollut mielenkiintoista seurata, kuinka joidenkin lajien elintavat muuttuvat ja ne sopeutuvat ympäristön muutoksiin. Elokuun lopussa Savon Sanomissa kerrottiin, että pulut ovat hävinneet torilta remontin ja pesäpaikkojen sulkemisen myötä.

Kelloniemessä olen saanut seurata, kuinka pulut eli kesykyyhkyt lentävät aamuisin Kelloselän yli pelloille syömään ja iltapäivällä takaisin kaupunkiin. Suurin pesäkolonia on nykyään Itkonniemen vanhan tehdasalueen uumenissa. Silti oli hätkähdyttävää tunnistaa lokakuun tyrskyissä lähellä järven pintaa kaupunkia kohti lentävät linnut puluiksi, kun oli olettanut niiden olevan vesilintuja!

Samanlaista työmatkaliikennettä harrastavat varikset, mutta toiseen suuntaan. Niitä tulee aamulla töihin kaupunkiin ja Heinälamminteen jätekeskukseen ja ne palaavat illan suussa maaseudun metsiin yöpymään. Vastikään havaitsin, että korppipariskunta tuli järven takaa tutkimaan Kelloniemen kalanjalostusyrityksen antimia. Ajan hengen mukaisesti jotkut linnutkin siis pendelöivät ”kodin ja työn” väliä.

Näin syksyllä odotan arktisten hanhien muuttoa, jota saisin seurata lintusatamastani. Odotellessani katselen Kelloselän eteläpään Pirttiniemen kärjen uutta aallonmurtajaa, joka ulottuu n. 500 metriä selälle päin. Huviveneille tulee satoja paikkoja 1982 hyväksytyllä asemakaavalla, joka sallii ”venepaikkojen rakentamisen rantaan”.

Voin kuvitella, miltä Kelloniemen neitseellinen ranta ennen satamaa ja varastoaluetta näytti. Varmaan sen rakentaminen raastoi aikanaan monen sydäntä samoin kuin minua tutuksi tulleen Pirttiniemen kiveäminen. Moneen asiaan tottuu, mutta kunpa helikopterikenttää ei sentään satamaani tulisi...

Pohjois-Savon Sieniseura

Sieniseuran kuulumisia myös seuran Facebook –sivulla:

<https://www.facebook.com/groups/187341181385548/>

Ryhmä on suljettu, mutta jäseneksi pääsee pyytämällä mukaan.

Sivustolla on viime hetken muutokset tapahtumiin. Seuran nettisivut löytyvät:

<http://www.sll.fi/pohjois-savo/klyy/pohjois-savon-sieniseura>

Tapahtunutta:

- keväällä aloitettiin korvasieniretkellä 25.5. Suonenjoella, kylmyys ja kuivuus verottivat satoa ja osallistujiakin oli vain 4.
- seuraavaksi järjestimme yhdessä Kuopion luonnontieteellisen museon kanssa Sieniviikot kokonaisuuden, joka alkoi 17.8. osallistumisella valtakunnalliseen ravintolapäivään Kuopiossa. Sieniviikkojen aikaa järjestimme myös yleisiä sieniretkiä Puijolla.
- Puijo liikuttaa päivä 31.8, sieniseuran neuvojat Kuopiosta olivat mukana tapahtumassa opastamassa sienten tuntemiseen. Tapahtumassa Puijolla oli noin 2000 kävijää.
- Suonenjoella toteutui poimijakurssi yhdessä kansalaisopiston kanssa 30.8.
- Suonenjoella kansalaisopiston Marttojen kanssa järjestettiin sieninäyttely 1.9. vanhalla lukiolla, jossa Martat tarjosivat maistiaisina pannukakkua, vohveleita ja piirakkaa tietenkin sienillä maustettuina. Oppilaita kävi 74 ja muita tutustujia oli n. 80.
- Osallistuimme elonkorjuutapahtumaan Kuopion torilla 29.–30.8 sieninäyttelyssä
- Valtakunnalliset sienipäivät Mikkelin Anttolassa 5.-7. syyskuuta
- Kuopion korttelimuseossa sieninäyttely 3.-4.9 yhdessä Kuopion Museon kanssa

Tulossa:

- Kuopiossa Kansa kävelee -tapahtuma 21.9, johon on pyydetty sieninäyttelyä

Tällä hetkellä syyskuun alussa sienitilanne näyttää tosi hyvältä, varsinkin kuukauden sientä, herkkutattia, on noussut runsaasti. Myös haperoita, keltavahveroita (kuva vasemmalla) ja torvisieniä on todella paljon. Suppilovahverot perinteisesti ilmestyvät syyskuussa kello 12, tarkkaa päivää on vain vaikea vielä ennustaa.

Kuva: Jarmo Immonen

Kuva: Jarmo Immonen

Herkkutatti ***

Sienimetsän aatelineen on maineensa ansainnut

Herkkutatilla on vanhoissa sienikirjoissa neljä tähteä. Ranskassa se oli arvokkain ruokasieni. Ruotsissa ja Suomessa herkkutatti nousi arvostetuksi kuningas Kaarle XIV Juhanan ansiosta. Sieni on saanut ruotsinkielisen nimensä Karljohan hänen mukaansa. Tattikumetta meillä on viime vuosina nostattanut italialaislähtöinen Loreno Dalla Valle, joka vie entiseen kotimaahansa suomalaisia herkkutatteja. Italialaisten mielestä herkkutatti on nimensä veroinen.

Herkkutatti (*Boletus edulis*) on kookas ja tukeva. Lakin ruskea sävy vaihtelee. Pillistön väri vaihtelee iän mukaan. Nuoren herkkutatatin pillit ovat harmaanvalkoiset, vanhemman keltaiset ja lopulta vihertävät. Jalka on paksu ja siinä on hento valkoinen verkkokuvio, joka on selkein jalan yläosassa. Malto on paksua ja valkoista, lakin pintakelmun alla ruskehtavaa.

Herkkutatti kasvaa yleisenä tuoreissa havu- ja lehtimetsissä heinäkuusta lähtien. Satoja voi olla useita syksyn mittaan. Herkkutatti, männyn- ja tammenherkkutatti ovat kauppa-sieniä ja toisilleen läheisiä lajeja. Kangas-herkkutatti on uusin tieteelle kuvattu

herkkutatien ryhmään kuuluva laji. Se on männyn juurisieni ja kasvaa samanlaisissa paikoissa kuin männynherkkutatti. Sienitutkija Mauri Korhosen mukaan se muistuttaa enemmän herkkutattia kuin männynherkkutattia. Mikään myrkyllinen sieni ei muistuta herkkutattia, mutta karvas sappitatti on syytä opetella erottamaan herkkutatista. Sen pillikerros punertuu, jalassa sillä on tummat verkkosukat.

Parhaimmillaan herkkutatit ovat nuorina, kiinteinä ”kivitatteina”. Vanhempana, pillistöltään vihertäväksi muuttuneena ja vähän pehmenneenäkin herkkutatti maistuu hyvältä. Pehmenneet herkkutatit kannattaa pakastaa. Herkkutatatin jalo maku korostuu kuivussa. Pienet kiinteät tatit sopivat hyvin marinadeihin.

Kuukauden sienien, herkkutatatin, esittely löytyy sieniseuran nettisivuilta <http://www.sll.fi/pohjois-savo/klyy/pohjois-savon-sieniseura/kksieni>, jossa on myös aiempien kuukauden sienten esittelyt.

KORTTEJA, JULISTEITA, PAITOJA... TUOTTO LUONNON HYVÄKSI!

KLYY julkaisi kesällä neljä erilaista uutta luontopostikorttia. Niissä liikutaan kuopiolaisessa luonnossa niin kesällä kuin talvellakin, katsellaan kukkia ja tähyillään lintuja.

Korttien kuvat ovat yhdistyksen taitavien valokuvaajajäsenten ottamia ja he ovat lahjoittaneet kuvat KLYY:n käyttöön korvauksetta. Tuotto menee siis kokonaan luonnon hyväksi! Kuvaajina ovat **Kaarina Heiskanen, Ilkka Markkanen, Ville Miettinen, Tero Pelkonen** ja **Pekka Tenhunen**.

Metsäkukkia Puijon luonnonsuojelualueelta, vaivero, tikankontti.

Silkkiuikut Kallavedeltä, hiiripöllö, laulava luhtakerttunen Kuopion lehdosta.

Kortit 1 €/ kpl

Normaali postikorttikoko 14,8 x 10,5 cm.

Kortteja 1 €/kpl on myynnissä myös Kuopion **Museokaupassa**, Kauppa-
katu 23. Avoimna tiistaista lauantaihin
klo 10 – 17 (su ja ma suljettu).

Talviyö Kaislastenlahdessa, Puijonsarven lumimetsä ja jäätynyt Korkeakoski.

Kesäpäivä Konttilassa, Suvasveden selkää, Vuorilammen luonnonsuojelualue.

Kaikkia tuotteita on saatavana Kuopiossa KLYY:n **Pesästä**, Kirkkokatu 35. Pesä on auki maanantaisin ja torstaisin klo 13 – 17. Sähköpostilla: pohjois-savo@sll.fi Puhelimella 017-262 3811 (Pesän päivystysaikoina).

Postilähetyksiin lisätään postikulu.

Jo aiemmin on ilmestynyt kahdeksan kartin sarja parhaista KLYY:n luontokuvanäyttelyn kuvista, jotka olivat esillä Kuopion kirjaston näyttelyssä vuosi sitten syksyllä.

1 €/kpl. Kaikki nämä kahdeksan korttia yhtenä sarjana vain 5 €.

Pro Puijo -paitoja kyseltiin sen verran paljon, että niistä otettiin viime vuonna uusi painos. Nyt ovat loppuunmyynissä viimeiset kappaleet. Käytä tarjoushyväksesi!

Tarjoushinta 12 €/ paita.

Jäljellä vain joitakin kappaleita kokoja S, M, L ja XL. Kysy oman kokosi saatavuus!

Laadukas, musta Fruit of the Loom T-paita valokuva-painatuksella.

Yhden paidan postituskulu 1,80 € (2. luokka).

Myynnissä myös Pohjois-Savon luonnonsuojelupiirin "Savolainen lempimaisemani" julisteet. Neljän julisteen sarja valmistui vuosina 2006 – 2009 ja esittelee oman kotiseutumme luontoa eri vuodenaikoina. Julisteissa on **myös englanninkieliset tekstit**, joten ne soveltuvat erinomaisesti lahjaksi myös ulkomaille!

Kesäilta järvellä
Seija Ropponen

Suo syysaamuna
Pekka Mäkelä

Talven valo metsässä
Ilkka Niikänen

Kevätvireä lehmihäki
Taru Jalilainen

Julisteet tarjoushintaan

4 €/ kpl

tai

12 €/ sarja
(4 kpl)

Koko 35 x 51,5 cm.
Postitus putkiossa
4,20 € (2.luokka).

Puijon metsänhakuut

TEKSTI: ATTE VON WRIGHT, KUVAT: PEKKA TENHUNEN

Kyllä Piru perijät antaa,...

...kun Herra ensin hengen ottaa! Noin toteaa kansanviisaus, ja se tulee hakematta mieleen Puijolla kesän myrskytuhojen jälkeen.

Helena-myrsky ruhjoi 31.7. myös Puijoo, erityisesti Julkulanmäen-Puijonsarven lakea ja itärinteitä. Pääosa tuhoista sijoittui suojelualueiden ulkopuolelle, mutteivät viimeksi mainituttakaan kokonaan säästyneet. Viime viikkoina on sitten ollut käynnissä kaatuneen puuston korjuu ja raivaus.

Myrsky on luonnonvoima, jolle ei mahda mitään. Syöksyvirtauksissa metsää kaatuu, ja meno on kuin Vesivehmaan jenkassa: "...Siinä meni vanhat sekä nuoret samal'lailla." Sen sijaan myrskyn jälkien hoito ja tuhojen minimointi tulevaisuudessa ovat kaupunkimetsissä puhtaasti inhimillisiä menettelytapakysymyksiä.

Kukaan ei kiistä, etteivätkö virkistysalueella vaaraa aiheuttavat konkelot ja reiteille kaatuneet puut olisi raivattava pois. Kaatuneiden runkojen poistamisen talousmetsistä hyönteistuhojen välttämiseksi on toki myös lain

vaatimus. Tehdäänkö nämä toimenpiteet sitten mahdollisimman varovasti vai raskaimmalla kädellä, onkin sitten toinen juttu.

Puijolla tehtyjä korjuutoimia todistavat korkeat runkopinot ulkoilureittien varsilla. Olivatko ne todella kaikki tuulenkaatoja? Maastossa liikkuessa näki kyllä katkenneita ja juurakoiltaan tuupertuneita puita, mutta raivatuilta alueilla myös runsaasti tuoreita kantoja, jotka olivat tukevasti maassa. En tiedä, edellyttävätkö metsänhoidon ohjeet kuinkakin laajaa ympäröivän puuston poistoa tuhokohteelta, tai vaatiiko metsätyökoneen käsittely raiviossa tiellä olevien puiden kaatoa ikään kuin oheisvahinkona. En ole asiantuntija, kunhan kyselen...

Niin, metsäkoneet! Niiden uria risteilee nyt raivauskohteilla, myös lehto- ja kosteikkoalueilla. On kuin olisi Parolan panssariprikaati harjoitellut. Julkulanmäki, vaikka se ei olekaan suojeltu, mielletään yleisesti virkistymetsäksi. Virkistymetsien hoidon tulisi olla erityisen hellävaraista yleensäkin ja etenkin Puijolla. Kaupunkilaisten enemmistö-näkemyks on tutkitusti se, etteivät tehometsätalouden menetelmät sovi Puijolle. Kaikkien toimenpiteiden tulisi taata luonnonrauhan, metsäntunnon sekä virkistysarvojen säilyminen ja kohentuminen. Metsäkoneiden käyttö pistemäisten kohteiden raivaukseen sopii tähän huonosti!

Eikö kaupungilla todella ole enää moottorisahamiehiä, jotka voisivat käydä tekemässä sen välttämättömän täsmäraivauksen? Runkojen poiskuljettaminen on tietenkin ongelma, mutta eikö siihenkin logistiikan suunnittelulla löytyisi konstit, joilla urien synty minimoitaisiin? Etenkin kun Puijolla muuten on suhteellisen tiheä reittiverkko.

Kun virkistysarvoista puhutaan, niin kehotanpa itse kutakin vilkaisemaan Julkulanmäen itärinteen ”maisemanavausta” Savon Sellun suuntaan. Avautuvan maiseman kauneusarvot ovat makuasia. Sen sijaan itse usean hehtaarin hakkuuaukko, joka Helenan tai sen jälkeisten raivaustöiden jäljiltä on yhä laajentunut, on yksinkertaisesti ruma, kulottuvan heinän valtaama raiskio. Sellaiset eivät vain sovi virkistymetsään, eivätkä kuopiolaiset niitä ole Puijolle halunneet. Mutta jäärapäisesti sellainen on tehty.

Niin, tehty mitä tehty, mutta mitä pitäisi tehdä jatkossa? On syytä olettaa myrskyjen, trombien ja muiden sään ääri-ilmiöiden vastaisuudessa lisääntyvän. Puijon metsien käyttösuunnitelma on otettava uudelleen tarkasteluun ja kriittisesti arvioitava, lisääkö pienaukkoihin perustuva metsän uudistus myrskytuhojen mahdollisuutta. Vastaisten tuhojen jälkihoidon on oltava täsmäraivausta, jossa rajoitetaan vain aivan välttämättömiin toimiin. Hyvin pienialaisten ja reittien ulkopuolisten tuhoalueiden jättäminen raivaamatta kasvattamaan lahpuuston osuutta voi myös aivan hyvä vaihtoehto. Tässä yhteydessä on muistettava myös Puijon metsoarvot, joiden turvaaminen mahdollisimman keveällä metsänhoidolla potentiaalisten kohteiden lähellä on myös kaupungin taloudellisten etujen mukaista.

Mutta syntiähän se olisi, rahastaa kaatamattomista puista....

Metsälaki ja korpilaki

Metsälaki uudistuu. Vaikka useimpien suojelijoiden pika-arvio uudistuksista lienee jotain sellaista kuin ”oikeasuuntaista, mutta riittämätöntä”, niin *Lupus* jaksaa iloita vähästäkin.

Uudessa metsälaiissa ja sitä täydentävässä metsäasetuksessa omistajalle annetaan lupa talousmetsänsä hoitoon harsien ja pienaukkohakkuuin. Metsää voi siis kasvattaa eri-ikä-rakenteisena, eli päätehakkuuideo-logian monopoli on murrettu.

Myös metsänomistajan pakkojäsenyys metsänhoitoyhdistyksissä lakkaa. Kun yhdistykset jatkossa saavat rahoituksen vapaaehtoisina jäsenmaksuina, niin luulisi myös tarjonnan monipuolistuvan. Sellainenkin metsänomistaja, joka haluaa soveltaa talousmetsänsä jatkuvaa kasvatusta, voi siis oikeasti odottaa neuvoja ja apua (ajatella muuten, että sanat ”jatkuva kasvatusta” voi sanoa nykyään Suomessa ääneen!). Myös arvokkaiden luontokohteiden määritelmiä on laajennettu ja niiden käsittelyohjeita täsmennetty.

Lait ja asetukset ovat siis muuttuneet ainakin kynnenmustuaisen verran valinnanvapauden suuntaan. Suuri kysymys on, muuttuuko käytännössä mikään. Tai muuttuuko jopa huonompaan suuntaan?

Uudessa laissa on nimittäin luovuttu puuston ikärajoista päätehakkuiden osalta. Omistaja voi paljolti itse päättää, minkä ikäisen metsän hän hakkaa

aukoksi. Aika näyttää, miten tätä vapautta käytetään.

Nyt pallo on metsänomistajilla. Voi kestää aikansa, ennen kuin vanhat ajatusmallit murtuvat. *Lupus* panee toivonsa niihin paljon parjattuihin kaupunkilaisomistajiin, joiden tulot ja toimeentulo eivät riipu metsäomistuksen nopeasta realisoinnista. Heillä on ehkä halu nähdä lapsuuden maisemansa metsänä jatkossakin.

Toinen suuri mahdollisuus olisi kuntametsissä. Niiden päämerkitys useimmille kuntalaisille on juuri maisema- ja virkistysarvoissa. Täten uusi metsälaki antaisi mahdollisuuksia kompromisseihin täydellisen suojelun ja metsien taloudellisen hyödyntämisen välille.

Mutta tuskinpa täällä Kuopiossa. Täällä taidetaan soveltaa virkistysmetsissäkin enemmänkin korpilakia. Viitataan vaikkapa myrskytuhojen korjuujälkiin Puijolla. Varmaan hoidettu pykälien mukaan, mutta tuskinpa ykkösprioriteettina se metsäasetuksenkin korostama metsäluonnon monimuotoisuus.

Yksinäinen Lupus

TERVETULOA JÄSENEKSI !

Alla oleva liittymiskortti on tarkoitettu **uusille** KLYY:n jäsenille. Jo jäsenenä olevat "vanhat jäsenet" ovat saaneet jäsenmaksua varten maksulapun talvella vuoden ensimmäisen KLYY-lehden matkassa ja/tai Suomen luonnonsuojeluliitosta. Muistithan maksaa!

KLYY:ssä voi olla jäsenenä pelkästään pääyhdistyksessä tai sitten voi valita harrastuksensa mukaan jonkin jaoston. Kaikki ovat tasavertaisia jäseniä.

Edullisemman perhejäsenmaksun maksavat ne jäsenet, joilla on sama osoite jonkun toisen kanssa, joka on maksanut täyden jäsenmaksun (samaa jaostoon).

Lisätietoja kaikkiin jäsenmaksuihin liittyen antaa **Pekka Tenhunen**, p. 044-289 2220, KLYY@mbnet.fi.

Toiminnastamme kerrotaan tämän lehden sivuilta. Lehden sivulta 2 löytyy tärkeitä yhteystietoja, kuten esimerkiksi KLYY:n hallitus, toimitila Pesän tiedot ja KLYY-lehden tiedot.

Voit myös ottaa yhteyttä:

Kuikan asioissa **Asta Lähdesmäkeen**, p. 050-5623935, astalahdesmaki@gmail.com,
Sieniseuran asioissa **Eeva Heikkiseen**, p. 0400-565981, heikkineevaliisa40@gmail.com,
Saturnuksen asioissa **Matti Lähtevänojaan**, p. 044-5294421, matti.lahtevanoja@saturnus.fi
tai Sigman asioissa **Matti Räsäseen**, 044-718 4570, matti.kalervo.rasanen@kuopio.fi

Voit liittyä KLYY:n jäseneksi myös Suomen luonnonsuojeluliiton kautta! Lisätiedot netissä osoitteessa www.sll.fi. Jäsenmaksu on tällöin 35 e (perhejäsen 10 e). Merkitse paikallisyhdistykseksi KLYY!

LIITYN JÄSENEKSI , nimeni ja osoitteeni ovat kortin kääntöpuolella!

2014

Vain pääyhdistys **KLYY**. Jäsenmaksu 7 e (perhejäsen 3 e).

Liityn myös seuraaviin jaostoihin, jolloin minun ei enää erikseen tarvitse maksaa edellä olevaa pääyhdistyksen maksua.

Lintuyhdistys KUIKKA. Jäsenmaksu 25 e (nuoret alle 18-vuotiaat 13 e, perhejäsen 5 e).

Pohjois-Savon SIENISEURA. Jäsenmaksu 10 e (perhejäsen 3 e).

Tähtitieteellinen Seura SATURNUS. Jäsenmaksu 15 e (perhejäsen 5 e).

Kuopion Lyseon lukion luonnontieteellinen seura SIGMA. Jäsenmaksu 7 e.

Maksan jäsenmaksun saman tien KLYY:n tilille **FI63 4787 1020 0553 22**, HELSFIHH.
(maksun viestissä oma nimi!!!)

Lähettäkää minulle maksulappu.

Terveisiä ja toiveita KLYY:lle, sähköpostiosoite, yms: _____

Itella Green

Pyydetään palauttamaan, jos vastaanottajaa ei tavoiteta.
KLYY-lehti / Pekka Tenhunen
Koivulahdentie 176 B
71210 Tuusjärvi

Täytä tietosi liittymiskorttiin !

**KYLLÄ KIITOS,
LIITYN LUONNONYSTÄVIIN!**

**Sinulle, joka jo olet
meidän jäsen:**

**Anna liittymiskortti
ystävällesi!**

HUOM! Voit lähettää liittymistiedot myös sähköpostilla: KLYY@mbnet.fi
leikkaa tästä ja postitala!

Haluan liittyä KLYY:n jäseneksi.

Nimi: _____

Osoite: _____
_____

Puhelin: _____

Syntymävuosi: _____

Tarkemmat liittymistiedot kääntöpuolella!

postimerkki

**Kuopion Luonnon
Ystäväin Yhdistys ry.**

c/o Pekka Tenhunen
Koivulahdentie 176 B
71210 TUUSJÄRVI